

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 620/2021
05.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бисерка Марковић, адвокат из ..., против туженог Института за шумарство у Београду, чији је пуномоћник Бранко Димић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизијама туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 15.07.2020. године и решења Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 23.12.2020. године, у седници одржаној 05.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 15.07.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 23.12.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 311/17 од 09.02.2018. године, исправљеном решењем истог суда П1 311/17 од 15.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име нематеријалне штете услед повреде на раду исплати: за претрпљене физичке болове јаког и средњег интензитета износ од 250.000,00 динара, за претрпљени страх јаког интензитета износ од 300.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности износ од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 117.375,00 динара.

Пресудом Апелационог суда Београду Гж1 2072/18 од 15.07.2020. године, исправљеном решењем истог суда Гж1 2072/18 од 23.12.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке, па је обавезан тужени да тужиљи исплати на име нематеријалне штете услед повреде на раду за

претрпљене физичке болове јаког и средњег интензитета износ од 125.000,00 динара, за претрпљени страх јаког интензитета износ од 100.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 150.000,00 динара, са законском затезном каматом од 09.02.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, потврђена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, а жалба тужиље у том делу одбијена. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, па је обавезан тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 118.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова другостепеног поступка накнади износ од 31.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 23.12.2020. године, исправљена је пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 15.07.2020. године, у ставу првом изреке у деветом реду, тако да уместо речи „од пресуђења“, треба да стоји „од 09.02.2018. године“, док у осталом делу пресуда остаје неизмењена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и правноснажног решења о исправци те пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизије из свих законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду Апелационог суда Београду Гж1 2072/18 од 15.07.2020. године, исправљену решењем истог суда Гж1 2072/18 од 23.12.2020. године, на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог на неодређено време на пословима ... у Одељењу за Одлуком туженог од 09.05.2013. године, због потребе рада у ..., на пословима ..., између осталих запослених и тужиља је привремено распоређена на наведене послове. Дописом од 16.05.2013. године, тужиља је туженом указала на своје здравствено стање, позивајући се на решење РФ ПИО од 28.10.2009. године, у ком је наведено да није способна за послове који изискују ношење терета тежег од 8 килограма у једном захвату. Упознат са здравственим стањем, односно ограничењем тужиље, законски заступник туженог је тужиљи рекао да приликом рада у ..., на пословима ..., не ради тешке послове, већ да припомаже осталим запосленима, кувајући кафу и слично, обављајући лакше задатке који не подразумевају подизање значајнијих терета. Пре ступања тужиље на рад о овоме су били обавештени и други запослени који су распоређени на исте послове у стаклари. Тужиља је, обављајући послове у ... дана 30.05.2013. године, задобила телесну повреду тако што је по окончању главних послова, распремајући сто на коме је била земља, након што је земљу са стола скупила у кофу, напунивши је са 10

килограма земље, покушала да је спусти са стола, којом приликом је повредила десно раме. Вештачењем од стране вештака ортопеда хирурга је утврђено да тужиља као последицу повреде од 30.05.2013. године, има умањење животне активности, које се огледа у тешкоћама које има у обављању свакодневних животних активности, те да је код ње животна активност умањена за 10% трајно. Вештак неуропсихијатар се у свом налазу и мишљењу изјаснио да је тужиља приликом повреде трпела примарни страх који је трајао 1 до 2 минута и био високог интензитета, да је трпела јаке болове, да није могла да се служи руком, да је секундарни страх високог интензитета трајао око 24 часа укупно, да је секундарни страх средњег интензитета трајао око 2 недеље, а да је хронична депресија смањила животну активност тужиље за 5%. Према усаглашеном налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра и вештака ортопеда хирурга, укупан проценат умањења животне активности са неуропсихијатријске и ортопедско-трауматолошке стране је 13%.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, ... и 75/14), прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 154. став 2. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93, (Уредба - за време ратног стања: 22/99, 23/99, 35/99, 44/99) прописано је да се за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара без обзира на кривицу.

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима, прописано је да се сматра да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу потиче од те ствари односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете.

Према члану 174. истог закона, за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њоме бави.

Одредбама члана 177. ст. 1. и 2. Закона о облигационим односима, прописано је да се ималац опасне ствари ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи и ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити. Према ставу 3. истог члана, ималац се ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, између осталог, прописано је, да ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и за страх суд, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Према ставу 2. истог члана, приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду изложено, правилна је оцена другостепеног суда да је тужени на основу цитиране одредбе 164. Закона о раду, а у вези са одредбом члана 154. став 2. ЗОО, објективно одговорна за нематеријалну штету коју је тужила претрпела услед предметне повреде задобијене на раду, с тим што је допринос тужиле настанку штете 50%, јер на дан повређивања, приликом рада у стаклари, обзиром на њено здравствено стање, није показала пажњу која се од брижљиве особе очекивала – обична пажња.

С обзиром на релевантне чињенице које утичу на одмеравање висине накнаде штете, на основу цитираног члана 200. став 2. ЗОО, и то квалификацију повреде, околности настанка исте, те интензитет и дужину претрпљених физичких болова и страха и проценат умањења животне активности, а како је тужила допринела настанку штете са 50%, Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном пресудом утврђена висина правичне накнаде тужилци по досуђеним видовима тражене нематеријалне штете и то у износу од 125.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 100.000,00 динара на име претрпљеног страха и 150.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности. Досуђени износи представљају адекватну сатисфакцију, док је тужбени захтев преко овако досуђених износа неоснован.

Одлука другостепеног суда о камати донета је правилном применом члана 277. у вези са чланом 324. став 1. ЗОО, према којима камата на досуђене износе штете тужилци припада од дана доношења првостепене пресуде када је утврђено како њено постојање тако и обим.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије туженог изјављене против решења Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 23.12.2020. године о исправци пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2072/18 од 15.07.2020. године, на основу члана 410. став 2. тачка 5) ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 420. став 1. ЗПП, ревизија се може изјавити и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно завршен. У конкретном случају, ревизија је изјављена против решења о исправци пресуде, дакле против решења којим се поступак правноснажно не завршава, што значи да је ревизија туженог изјављена против одлуке против које се по закону не може изјавити.

С обзиром на изложено, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена односно одбачена, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, док трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове који су били потребни ради вођења парнице, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу трећем и четвртном изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић